

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ВИРОЩУВАННЯ СОНЯШНИКОВИХ КУЛЬТУР

Місюня Р.М.

*Національний технічний університет
«Харківський політехнічний інститут», м. Харків*

Україна має високий потенціал для розвитку сільського господарства. Особливу продуктивність має жиролійна промисловість, націлена на переробку на жири олійних культур: соняшник, сою, ріпак. Виробництво соняшникової олії є потужним агропромисловим комплексом, що об'єднує виробників насіння та масложирової продукції. Його виробництво є наразі стратегічно важливою проблемою для розвитку національної економіки України. Незважаючи на складність сучасного економічного стану сільського господарства країни, підприємства, що займаються виробництвом і переробкою олійних культур, насичують ринок своєю продукцією та мають змогу нарощувати виробництво.

В останні роки спостерігається зростання попиту на олійні культури як на світових ринках, так і на ринку сільськогосподарської продукції України. Унікальні природнокліматичні умови України дозволяють вирощувати соняшник практично на всій території. Сучасна частка посівних площ соняшника в країні приблизно 10%. А щорічний валовий збір постійно збільшується, досягши 11,2 млн т. у 2015 році, закріпивши за Україною перше місце в світовому рейтингу, забезпечуючи від 20 до 24% світового виробництва соняшнику. Окрім того, Україна посідає перше місце в світовому рейтингу експорту олії.

Насіння соняшнику користується сталим попитом, що доводить його високу ліквідність. Виробництво даної культури є досить рентабельним для сільськогосподарських товаровиробників і не потребує значних додаткових витрат. За даними Мінагрополітики, насіння соняшнику було найприбутковішою аграрною продукцією України в 2016 році з рентабельністю близько 80,5%.

Слід зазначити, що потреби держави у соняшнику становлять приблизно півтори тонни на рік, даючи можливість експортувати значну частину продукції. Таким чином, виробництво соняшникової олії, шроту та насіння соняшника – прибуткові галузі з перспективами довгострокового розвитку та варті уваги з боку інвесторів. Більш того, згідно з дослідженнями міжнародних компаній-трейдерів, дефіцит соняшникової олії в країнах ЄС в найближчі роки буде зберігатися на рівні 2 млн т. на рік, що дозволить Україні зміцнити свої позиції в регіоні, а підписання угоди про зону вільної торгівлі з Європейським Союзом лише прискорить процес інтеграції України в європейський аграрно-промисловий комплекс.